

Circulair ondernemen subsidies

Laatst gewijzigd op 14 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

In een circulaire economie zijn materiaalkringlopen maximaal gesloten en is het gebruik van primaire grondstoffen zoveel mogelijk beperkt. Dit zorgt ervoor dat de waarde van de materialen zoveel en zo lang mogelijk behouden blijft. Om de omslag te ondersteunen naar een meer circulaire economie, bestaan er verschillende steunmogelijkheden waarvan er hier een aantal worden toegelicht.

Circulaire ketensamenwerking

De oproep 'Circulaire ketensamenwerking' ondersteunt proefprojecten van ondernemingen en organisaties die samen een circulair businessmodel ontwikkelen. Het gaat om het ontwikkelen, testen en implementeren van een circulair product, proces, of circulaire dienst. Projecten moeten bestaan uit samenwerkingsverbanden met minimaal 2 kmo's, aangevuld met alle partners die nodig zijn. Vzw's kunnen enkel aansluiten als er minstens 2 kmo's in het partnerschap zitten.

De steun bedraagt 80% tot maximaal € 100.000 per project. VLAIO kent de steun toe voor een periode van maximaal 2 jaar. Een aanvragen indienen kan tussen 15 mei 2024 (8u) tot 13 juni 2024 (14u). Meer informatie kan je nalezen op de pagina's [Circulaire ketensamenwerking](#).

Vlaanderen Circulair

[Vlaanderen Circulair](#) is het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en kenniswereld die samen actie ondernemen. Wil je circulair ondernemen dan kan je op deze website terecht voor o.m. B2B tools die je kunnen helpen om circulaire principes in de praktijk toe te passen, experts in circulaire economie, tools, enz.

Via deze website lanceert Vlaanderen Circulair en OVAM ook subsidieoproepen. In de [oproep rond ondersteuning voor innovatieve, circulaire projecten in de zorgsector](#) konden organisaties een subsidie ontvangen van maximaal 80% van hun subsidiabele projectvoorstel, met een maximumbedrag van € 100.000. Deze call sloot af op 29 september 2023. Partnerschappen van lokale overheden, ondernemingen, onderzoeksinstituten en organisaties konden een experimenteer-, demonstratie- of disseminatieproject indienen. De goedgekeurde projecten moeten starten vóór 31 december 2023 en mogen maximaal 24 maanden duren. Het gesubsidieerde project kan deel uitmaken van een ruimer project, dat langer loopt.

Living labs circulaire economie

Via deze oproep kunnen brede en diverse partnerschappen een aanvraag indienen voor de subsidiëring van een living labs project over circulaire systeemoplossingen in de sector maakindustrie / machinebouw en de sector chemie en kunststoffen. Via multi-stakeholder en multi-level samenwerkingen zorgt het project voor het uitwerken, testen, implementeren en opschalen van circulaire oplossingen. Het partnerschap bestaat uit ten minste drie partners, waarvan ten minste één bedrijf, en kan daarnaast onder andere kennisinstellingen, overheden, vzw's en sectorfederaties bevatten.

De deadline voor de vooraanmelding was 14 juni 2023, hieraan voorafgaand is er een infosessie en zijn inspiratiesessies gepland. In de week van 26 juni 2023 vonden de pitches plaats van de projecten die een vooraanmelding indienden (online). De finale indieningsperiode viel in de week van 4 september 2023 - 2 oktober 2023.

De steun bedraagt maximaal € 500.000. Alle informatie over deze nieuwe oproep en de verschillende deadlines kan je nalezen op [Living labs circulaire economie](#).

Kmo-groeisubsidie

De kmo-groeisubsidie van VLAIO wil bij kmo's de ontbrekende strategische kennis subsidiëren die nodig is voor het realiseren van een groeitraject. Dat groeitraject moet aansluiten bij een bepaald thema, waaronder ook 'circulair en duurzaam ondernemen'. Zowel kmo's die een eerste stap zetten richting duurzaam en circulair ondernemen, als kmo's die hierin al actief zijn en een volgende (substantiële) nieuwe stap zetten, komen in aanmerking. Je kan per groeitraject maximaal € 50.000 subsidie ontvangen. De subsidie bedraagt maximaal € 25.000 voor een advies van één of meerdere externe dienstverlener(s) en maximaal € 25.000 voor de aanwerving van één strategisch profiel.

Ieder jaar worden er drie oproepen voorzien waarbij telkens meerdere thema's worden opengesteld.

Meer informatie op de website van VLAIO [Kmo-groeisubsidie](#) en in de [Subsidedatabank](#).

Sociaal ondernemen: innovatie

Het Departement Werk en Sociale Economie lanceert meermaals per jaar een oproep voor de tussenkomst in de kosten voor het uitvoeren van een innovatieproject in een sociale onderneming. Ook projecten rond circulaire economie komen hiervoor in aanmerking. De oproep wil kansen bieden om de bedrijfsvoering te versterken, om het aanbod te verbreden en nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Deze oproep richt zich niet alleen tot de maatwerkbedrijven, -afdelingen en lokale diensteneconomie-ondernemingen. Ook samenwerkingsverbanden tussen deze ondernemingen en derden, zoals wetenschappelijke instellingen of reguliere bedrijven, kunnen een aanvraag indienen.

De maximale subsidie per project bedraagt € 50.000 (70% van de aanvaarde projectkosten). Ook projecten rond circulaire economie komen hiervoor in aanmerking. Jaarlijks zijn er 4 indieningsrondes. Voor 2024 is er voorlopig geen nieuws over de timing van nieuwe oproepen.

We houden je op de hoogte van deze oproepen via de [Projectoproepen sociale economie in de Subsidedatabank](#).

Projectoproep Belgium builds back circular

Met deze oproep wenst de federale overheid de innovatie van Belgische actoren te stimuleren, kansen te creëren voor circulaire investeringen en de overgang naar een circulaire economie in België te ondersteunen. De derde BBBC-projectoproep richt zich uitsluitend op de vervanging van zorgwekkende chemische stoffen.

De call is gericht op het ondersteunen van initiatieven op het gebied van onderzoek, innovatie of de ontwikkeling van producten of diensten die de belangrijkste knelpunten in het systeem aanpakken, met name door het voorkomen van "regrettable substitution" (waarbij het ene gevaarlijke chemische product eenvoudigweg wordt vervangen door een ander). Voor deze projectoproep werden voor België drie groepen prioritaire zorgwekkende stoffen geïdentificeerd, waaronder PFAS en hormoonverstoorders.

Deze oproep staat open voor:

- organisaties of consortia - Belgisch of actief op Belgisch grondgebied - in het bijzonder bedrijven, met bijzondere aandacht voor kmo's
- publieke of private onderzoekscentra, onderzoekscentra verbonden aan universiteiten of hogescholen
- starters, ngo's, adviesbureaus en gelijkaardige instellingen.

De subsidie bedraagt minimaal € 50.000 en maximaal € 2 miljoen per project.

De deadline om het projectvoorstel in te dienen was 31 december 2023. Meer informatie en het deelnameformulier is te vinden op de [website van de FOD Economie](#).

Europese initiatieven

LIFE

Life is het financieringsinstrument van de Europese Unie voor de bescherming van het milieu. Het programma heeft als doel een bijdrage te leveren aan een beter Europees natuur-, milieu- en klimaatbeleid. Het Life-programma van 2021 tot 2027 bestaat uit vier subprogramma's: natuur en biodiversiteit, circulaire economie en kwaliteit van leven, beperking en aanpassing van klimaatverandering en schone energietransitie. Via dit programma kunnen zowel kmo's als grote ondernemingen, onderzoeksinstellingen, overheden en organisaties steun ontvangen.

Meer informatie over het [subprogramma 'circulaire economie'](#) en over de [lopende oproepen](#).

WORTH

Voor creatievelingen in de lifestyle industry liep er een oproep van WORTH. Een aanvraag indienen kon van 12 september 2023 tot en met 12 december 2023 (17u). In deze derde oproep zullen er 67 nieuwe projecten geselecteerd worden. De subsidie richt zich onder meer tot baanbrekende technologische innovaties, circulaire revolutionaire oplossingen, sociale impact of creatieve bedrijfsideeën in de lifestyle-industrie. De oproep valt onder de financiering van het Europese programma COSME, het EU-programma voor het concurrentievermogen van kmo's. Meer informatie kan je nalezen op [WORTH Partnership Project](#).

Provinciale initiatieven

Circulaire ketenprojecten (Oost-Vlaanderen)

Met deze oproep ondersteunt de provincie de uitvoering van concrete projecten die bijdragen aan het realiseren van een circulaire economie in Oost-Vlaanderen. De subsidie richt zich zowel op partnerschappen van ondernemingen, lokale overheden, kennisinstellingen en andere organisaties. Het partnerschap moet uit minstens 2 partners bestaan waarvan 1 kmo. Het maximaal subsidiebedrag bedraagt € 25.000. De aanvrager is de projectverantwoordelijke van het circulair ketensamenwerkingsverband. Een aanvraag indienen kan ten laatste op 30 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het project plaatsvindt.

Meer informatie op de website van de provincie Oost-Vlaanderen [Subsidie voor circulaire ketenprojecten](#).

Trividend Provincie Antwerpen

Ondernemers of organisaties die circulaire oplossingen ontwikkelen kunnen terecht bij Trividend Provincie Antwerpen. Zowel kleine sociale ondernemingen als grotere sociale economiebedrijven én reguliere ondernemingen kunnen een achtergestelde lening aanvragen tussen € 10.000 en € 50.000. Het gaat dan om een lening met een interest van 4 tot 8%.

Meer informatie kan je vinden op de website van de provincie Antwerpen [Leningen bij Trividend Provincie Antwerpen](#).

Andere initiatieven

Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer is een samenwerking van het afvalbeheerbedrijf Indaver en de milieuverenigingen Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op Linkeroever en in het Waasland (ABLLO) en de Bond Beter Leefmilieu (BBL). Jaarlijks wordt er een projectoproep gelanceerd voor transitieprojecten met een regionale focus. Indieners kunnen tot maximum € 40.000 aanvragen. Deze oproep staat enkel open voor verenigingen met rechtspersoonlijkheid, initiatieven en organisaties met winstoogmerk zijn uitgesloten. Beroeps- en sectorfederaties behoren expliciet wel tot de doelgroep, net als bedrijven met sociaal oogmerk. De deadline was 20 februari 2024. Jaarlijks worden drie projecten gesteund.

De oproep werkt met een thema. Voor de oproep van 2023-2024 is het thema 'Meer circulariteit voor textiel, voedsel en (wijk)renovatie'. Meer informatie over deze oproep kan je lezen op de [website van de Koning Boudewijnstichting](#).

Premies en ondersteuning voor het sorteren van afvalstromen

Bedrijven die bepaalde afvalstromen selectief opslaan en laten ophalen in functie van een optimale recyclage, kunnen hiervoor een financiële ondersteuning verkrijgen [via specifiek opgerichte beheersorganismen](#). Onder meer de organisatie Valipac heeft verschillende initiatieven genomen om de [overgang naar de circulaire economie te vergemakkelijken](#).

Lokale initiatieven

Stad Mechelen

Stad Mechelen organiseert opnieuw de projectoproep 'Sluit de Cirkel' voor ondernemers en organisaties die de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire stad versnellen. De geselecteerde projecten krijgen een professionele ondernemersbegeleiding bij Switchrs en een dienstverleningstraject voor ondernemers door Thomas More Research, in het kader van de activiteiten van Circulaire hub regio Mechelen. Deze oproep is voor ondernemers en organisaties, partnerschappen van ondernemers of partnerschappen tussen ondernemers en andere organisaties (burgercollectieven, vzw's, ...) die een product of dienst willen ontwikkelen dat bijdraagt aan de transitie naar een circulaire economie. En dit in de voedings-, bouw-, meubel-, textiel- en interieursector.

De deadline voor indiening was 28 februari 2023. Meer informatie over deze oproep kan je nalezen op de [website van de Stad Mechelen](#).

Stad Gent

De stad Gent geeft vernieuwende circulaire projectideeën een duwtje in de rug met financiële ondersteuning en professionele begeleiding. Je kon je projectidee indienen tot 17 maart 2023 (12u). Daarna bekijkt de stad alle voorstellen en worden 10 projecten geselecteerd. De initiatiefnemers van deze 10 projecten krijgen de mogelijkheid om onder professionele begeleiding hun concept verder uit te werken en te concretiseren tot een haalbaar project of bedrijfsmodel. Dit traject start na de paasvakantie. In juni kiest de jury daarna maximaal 3 winnaars die samen een subsidiebedrag van € 70.000 ontvangen om hun project uit te rollen eind 2023 en in 2024. Meer informatie kan je nalezen op de [website van de stad Gent](#).

De-minimis

Sommige subsidies vermeld op deze pagina vallen onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen.

Dit is o.m. het geval voor Living labs circulaire economie, de kmo-groeisubsidie, de oproep Sociaal ondernemen: innovatie, de oproep circulaire ketenprojecten en de oproep circulaire ketensamenwerking.

Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: De-minimis](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België
T 0800 20 555
info@vlaio.be
www.vlaio.be

